

मुक्तिनाथ दर्शन सेवा

दैनिक माइक्रोबस छुट्टने समय :

विहान ६:३० बजे

पोखरा साइडसिन सेवा

पोखरा उपत्यका घुम्नका लागि बस छुट्टने समय : विहान ६:०० बजे

स्ट नं. १ : पुर्दीकोट, शान्ति स्तुपा, डेभिजफल, फेवाताल, विष्णुवासिनी मन्दिर, महेन्द्र गुफा

स्ट नं. २ : बेमबास ताल, स्या ताल, इन्दरमेखल माउन्टेन स्कुियम, पवनेमा क्यजलु विडियाघर

मानसरोवर ट्रामल एण्ड टुर्स प्रा.लि.

नागदुंगा, पोखरा-८, फोन नं : ०६१-५८९०१२ ५४४४३९, ९८५६०५१६५९, ९८५६०३४६३१

रु. १.५ मा

कलर मिजिटिङ कार्ड साथै

तुरुन्त क्यालेण्डर पुस्तक, स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेमा

सम्पर्क:

०६१-५७०६५१, ८८५६०७५५७५

देश र जनताका आवश्यकताका आधारमा सरकारले काम गरिरहेको छ

पोखरापत्र संवाददाता

लमजुङ, ६ असार

सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री पृथ्वी सुब्बा गुरुङले देश र जनताका आवश्यकताका आधारमा सरकारले काम गरिरहेको बताउनुभएको छ । लमजुङ बैँसीसहर नगरपालिका-८ मा शुक्रबार आयोजित नेकपा (एमाले) जिल्ला कमिटी लमजुङको वार्षिक समीक्षा बैठकलाई सम्बोधन गर्दै उहाँले जनताले वर्तमान सरकारले राम्रो काम गरेको हेर्न चाहेकाले सोही अनुरूप काम गरेर जनताको आशा र विश्वास पूरा गर्ने बताउनुभयो । सरकारप्रति गुनासो

नआउने गरी सरकार अधि बढिरहेको जिकिर गर्दै उहाँले भन्नुभयो, “अहिले प्रधानमन्त्री, मन्त्री, मुख्यमन्त्री, पालिका

प्रमुखहरूले कस्ता काम गरेका छन् भनेर जनताले मूल्याङ्कन गरिरहेका छन् ।” सरकारले गर्ने कामका आधारमा जनमत

देशमा बहुआयामिक र चौतर्फी ढङ्गले विकास गर्दैछौँ : प्रधानमन्त्री

रासस

काठमाडौँ, ६ असार

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले खाकोमा नवनिर्मित ‘फ्लाई ओभर’ ले खाकोसहित आसपासका क्षेत्रमा हुने सवारी जामको समस्या समाधान गर्ने बताउनुभएको छ ।

शुक्रबार भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयद्वारा आयोजित कार्यक्रममा नवनिर्मित फ्लाई ओभरको उद्घाटन गर्दै उहाँले सरकारले बहुआयामिक र चौतर्फी ढङ्गले विकास अगाडि बढाएकाले यसमा सबैको साथ रहने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो ।

काठमाडौँ चक्रपथको कलङ् की-कोटेश्वर खण्डमा निर्मित खाको फ्लाई ओभरको भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयले निर्माण गरेको हो । इञ्जिनियरिङ प्रोक्सुरेमेन्ट कन्स्ट्रक्सन (इपिसी) ढाँचामा रु १७ करोड छ लाख ८८ हजारमा आशिष समानान्तर रेलिगेर जेभीद्वारा निर्मित उक्त फ्लाई ओभर नेपालको पहिलो हो ।

कुल पाँच सय मिटर ‘अप्रोच’ सडक रहेको यसमा ३५ मिटर स्पानको चार लेन पुल निर्माण भएको छ । खाको चोकको ट्राफिक जामलाई हटाउन २०७८ सालमा यसको निर्माण आरम्भ भएको

थियो । “हामी विकासको बाटोमा लगातार अगाडि बढिरहेका छौँ । हिजो दैलेखमा नेपाललाई ५० वर्ष पुग्ने मिथेन ग्यास रहेको प्रमाणित भयो ।

तीनवटा कुवामध्ये एउटा कुवाबाट त्यति ग्यास पैदा हुन्छ । त्यसको उत्खननको सुरुआत गरेका थियौँ । धौवादी फलाम कारखाना सुरु भएपछि नेपालमा फलाम उत्पादन भई देशको अर्थतन्त्रलाई धेरै अगाडि बढाउने छ”, प्रधानमन्त्री ओलीले भन्नुभयो, “यसरी विकास हुँदा विदेश जाने मुद्रा स्वदेशमा रहन्छ । ठूलो आर्थिक लाभसहित रोजगारी

सृजना हुन्छ । अरु खनिजको उत्खनन, कृषिको आधुनिकीकरण गर्नेछौँ । नयाँ उद्योग स्थापना, सामाजिक र प्रशासनिक सुधार गरेर देशलाई अगाडि बढाउनेछौँ ।”

सुनकोशी-मरिन डाइभर्सन आयोजना र हुलाकी राजमार्गले तराईको मुहार फेर्ने र मेची-महाकालीको कायाकल्प गर्ने बताउँदै उहाँले देशले पूर्वाधार विकासका क्षेत्रमा गति लिन गएको बताउनुभयो । उहाँले मदन भण्डारी राजमार्ग, पुष्पलाल मध्यपहाडी राजमार्गलागायत अन्य आयोजनाले पनि गति लिइरहेका उल्लेख गर्नुभयो ।

वामपन्थी धुवीकरणका लागि नेताहरूबीच भेटवार्ता

रासस

काठमाडौँ, ६ असार

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत समाजवादी)का सम्मानित नेता भलनाथ खनाल, नेपाल समाजवादी पार्टी (नयाँ शक्ति)का अध्यक्ष डा बाबुराम भट्टराई, नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (मसाल)का महासचिव मोहनविक्रम सिंह, नेपाल

कम्युनिष्ट पार्टीका महासचिव नेत्रविक्रम चन्दबीच शुक्रबार भेटवार्ता भएको छ ।

नेताहरूको भेटवार्तामा पछिल्लो राजनीतिक अवस्था, यथास्थितिवाद, पुनरुत्थानवाद र वामपन्थी आन्दोलनभित्र प्रकट भइरहेका विभिन्न अवसरवादी चरित्रबारे छलफल गरिएको हो । पछिल्लो राजनीतिक परिस्थिति

र वामपन्थी एकताका विषयमा छलफल भएको थियो । वामपन्थी शक्तिहरूबीच वैचारिक, साङ् गठनिक धुवीकरण गर्ने विषयमा समीक्षा गरिएको छलफलमा सहभागी नेकपाका प्रवक्ता खड् गबहादुर विश्वकर्माेले जानकारी दिनुभयो । आगामी दिनमा शक्ति सन्तुलन, राष्ट्रिय स्वाधीनता, जनताको आर्थिक तथा

मनसुन प्रणाली देशभर फैलियो

रासस

काठमाडौँ, ६ असार

यस वर्षको मनसुन प्रणाली शुक्रबारदेखि देशभर फैलिएको छ । मौसम पूर्वानुमान महाशाखाले शुक्रबार विशेष मौसम बुलेटिन निकालेर २३ दिनपछि मनसुन देशभर फैलिएको जनाएको हो ।

यस वर्षको मनसुन जेठ १५ गते देशको पूर्वी भागबाट प्रवेश गरी कोशी प्रदेशको अधिकांश भूभागमा विस्तार भएकामा जेठ २९ गते मधेस, बागमती र गण्डकी प्रदेशका केही भाग र लुम्बिनी प्रदेशका पूर्वी क्षेत्रका केही भागसम्म विस्तार भएको

थियो ।

मौसमविद् प्रतिमा मानन्धरले लुम्बिनी, कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा शुक्रबारदेखि मनसुन फैलिएसँगै अब देशभर मनसुन सक्रिय रहने बताउनुभयो । “हाल कोशी, मधेस, बागमती र गण्डकी प्रदेशका केही भाग र लुम्बिनी प्रदेशका पूर्वी क्षेत्रमा मनसुनी वायुको प्रभाव छ । साथै देशका पश्चिम भागमा पश्चिमी र स्थानीय वायुको आंशिक प्रभाव छ”, उहाँले भन्नुभयो, “भारतको पश्चिम बङ्गाल आसपासका क्षेत्रमा बनेको न्यूनचापीय क्षेत्रको पनि आंशिक प्रभाव छ ।”

हल गोरु पाल्ने किसानलाई आर्थिक सहयोग

पोखरापत्र संवाददाता

वालिङ, ६ असार

स्याङ्जाको फेदीखोला गाउँपालिकाले हलगोरु पाल्ने किसानलाई प्रोत्साहनका लागि अनुदान दिएको छ ।

परम्परागत कृषि प्रणालीको संरक्षण र कृषकलाई आर्थिक प्रोत्साहन दिने उद्देश्यले हल गोरु पाल्ने किसानलाई अनुदान दिएको गाउँपालिकाका अध्यक्ष

गोरु पाल्न छाड्ने क्रम बढ्दै गएपछि हलगोरु पाल्ने किसानलाई प्रोत्साहनस्वरूप प्रतिहल रु १० हजार अनुदान दिइएको हो । फेदीखोला गाउँपालिकाका पाँचवटै वडाबाट हल गोरुको तथ्याङ्क सङ्कलन गरी प्रोत्साहन अनुदान प्रदान गरेको हो । हल गोरु पाल्ने किसानलाई प्रोत्साहन अनुदान कार्यक्रमअन्तर्गत २२४ जना किसानहरू समेटिएका छन् । कुल २९० हल गोरुका लागि रु १४ लाख ४५ हजार अनुदान वितरण गरिएको उहाँले बताउनुभयो । यो कार्यक्रममार्फत

आर्थिक, सामाजिक, पर्यावरणीय र सांस्कृतिक महत्त्वलाई जोगाई राख्नका लागि टेवा पुग्ने गाउँपालिकाको अपेक्षा छ ।

“हल गोरु पाल्ने किसानलाई प्रोत्साहन अनुदानले विशेषगरी आर्थिक, सामाजिक, पर्यावरणीय, सांस्कृतिक रूपमा समेत प्रभाव पार्ने देखिन्छ,” उहाँले भन्नुभयो, “किसानको मनोबल बढाउँदै दिगो, आत्मनिर्भर र सांस्कृतिक रूपमा समृद्ध कृषि प्रणालीतर्फ सकारात्मक सङ्केत दिएको छ ।” किसानको उत्पादन लागत घटेर आमदानी बढ्ने, सामूहिक श्रम र परम्परागत कृषि अभ्यासको पुनर्जीवनमा टेवा पुग्ने विश्वास उहाँको छ । यात्रिन्त्रक प्रविधिहरूको प्रयोगबाट हुने जोताइको सङ्ग्राम वातावरणमैत्री विधिको प्रोत्साहनमा जोड दिएको हो । “पछिल्लो समय गोरु पाल्ने चलन हराउँदै गएको छ, हाम्रो परम्परा मेडिँदै गएको छ,” उहाँले भन्नुभयो, “एकातिर हाम्रो परम्पराको संरक्षण हुने र अर्कोतर्फ जैविक मल घर्मे उत्पादन गर्न सकिने भएकाले गोरु पाल्ने किसानलाई प्रोत्साहन

अनुदान उपलब्ध गराएका हौँ ।” यो कार्यक्रममा गाउँपालिकाको ७५ प्रतिशत अनुदान र किसानको २५ प्रतिशत लागत साभेदारी रहेको फेदीखोला गाउँपालिका पशुपक्षी विकास उपशाखाका प्रमुख भगवानदेव यादवले बताउनुभयो । गाउँपालिकाले हल गोरु पालेका किसानहरूलाई प्रोत्साहन अनुदान दिनेसम्बन्धी सूचना सार्वजनिक गरेपछि वडावडाबाट निवेदन सङ्कलन भएको थियो । सङ्कलन भएका निवेदनहरूउपर जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरू घरघरमै पुगेर अनुगमनपश्चात् प्रमाणित भएपछि सम्बन्धित किसानको बैङ्क खातामा रकम जम्मा गरिदिने भएको उहाँले बताउनुभयो । “एउटै किसानले पालेको एक हल गोरु अथवा दुईजना किसानको मिलाएर एक हल गोरु बनाइएको रहेछ भने पनि पालिकाले प्रोत्साहनस्वरूप ७५ प्रतिशत अनुदान दिन्छ,” उहाँले भन्नुभयो, “गोरु पाल्ने किसानहरूको सबै तथ्याङ्क सङ्कलन गरी प्रक्रिया पूरा भइसकेको छ ।”

बाँदर नियन्त्रण गर्न सामुदायिक वनमा फलफूलखेती गरिने

पोखरापत्र संवाददाता

बागलुङ, ६ असार

बागलुङको काठेखोला गाउँपालिकाले बाँदर नियन्त्रणका लागि सामुदायिक वनमा

फलफूल खेती गर्ने भएको छ ।

बढ्दो बसाइँसराइका कारण रितिदै गएका गाउँमा बाँदर आतङ्क बढ्दै गएपछि गाउँपालिकाले सामुदायिक वन

उपभोक्ता समूहसँगको सहकार्य फलफूल तथा गीठा, तरुल, भ्याकुर र कन्दमूलको खेती गर्ने भएको हो ।

सुपथ मूल्यामा आकर्षक छपाई

पुस्तक, स्मारिका, ब्रोसर, क्यालेण्डर, निमन्त्रणा कार्ड, बिल, रसिद, पोष्टर,पम्प्लेट, मिजिटिङ्ग कार्ड आदि छपाईसम्बन्धी कामका लागि हामीलाई सम्मन्नुहोस् ।

हिमालय अफसेट प्रेस

नयाँबजार, पोखरा

फोन नं. : ०६१-५७०६५१

गण्डकी प्रदेश तेस्रो पुरुष टि-२० क्रिकेटमा स्याङ्जा च्याम्पियन

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ६ असार

पोखरा रंगशालामा सम्पन्न गण्डकी प्रदेश तेस्रो पुरुष टि-२० क्रिकेट प्रतियोगिताको फाइनलमा स्याङ्जाले नवलपुरलाई ४ विकेटले पराजित गर्दै उपाधि जितेको छ ।

स्याङ्जाले टस जितेर फिल्डिङ रोजेपछि, नवलपुरले निर्धारित २० ओभरमा ८ विकेटको क्षतिमा १२९ रन बनायो । तर जवाफी व्याटिङमा १३० रनको लक्ष्य पछ्याउन उत्रिएको स्याङ्जाले अन्तिम बल बाँकी छँदै १९.५ ओभरमा ६ विकेटको क्षतिमा लक्ष्य पूरा गर्दै च्याम्पियन बनेको हो । यस अघि नवलपुरका लागि रिजन काफ्लेले २५ रन, दीपक डुम्रेले १९ रन, र अपराजित पौडेलले आक्रमक १८ रन बनाउँदै टिमलाई सम्मानजनक स्थितीमा पुर्याएका थिए । स्याङ्जाका कप्तान सन्दीप खत्री क्षेत्रीले उत्कृष्ट बलिङ गर्दै ४ ओभरमा १८ रन खर्चिएर ३

विकेट लिए । उनी खेलको म्यान अफ दि म्याच बने । यस्तै बलिङतर्फ सुजन गौतम, अश्वनी राना, प्रदीप पाण्डेले समान १-१ विकेट लिए । यता स्याङजाका लागि जवाफी व्याटिङमा इश्वर क्षेत्रीले ६ चौकाको मद्दतमा आक्रामक ३० रन प्रहार गरे । त्यस्तै सुजन गौतमले २८ रन र सन्दीप खत्री क्षेत्रीले १४ रन बनाए । अनिश ताम्राकारले ११ र अश्वोनी राणा १३ रनको

संयमित ब्याटिङ गर्दै टोलीलाई जित दिलाए । नवलपुरका लागि हिमाल न्यौपानेले २ विकेट लिए भने कप्तान कमल परियारले पनि २ विकेट लिए । दीपक डुम्रे र सुदीप अर्यालले समान १-१ विकेट लिए । च्याम्पियन भए सँगै स्याङजाले नगद रु १ लाख र उपविजेता बनेको नवलपुरले नगद रु ५० हजारका साथमा ट्रफी, मेडल तथा प्रमाणपत्र हात पारेका छन् । यहि जेठ ३१ बाट

सुरू भएको प्रतियोगितामा ८ जिल्लाको सहभागिता रहेको थियो ।

प्रतियोगितामा म्यान अफ दि सिरिज सँगै वेष्ट व्याटरको उपाधि स्याङजाका सन्दिप खत्री क्षेत्रीले हात पारे । उनले ट्रफी सँगै नगद रु ४ हजार प्राप्त गरे भने वेष्ट बलर पर्वतका अमृत गुरूड र उदियमान खेलाडी तनहुँका वंश क्षेत्री घोषित भए । उनीहरूले जनही नगद २-२ हजार प्राप्त गरे ।

प्रादेशिक क्रिकेट संघ गण्डकीको आयोजना तथा प्रदेश खेलकुद परिषद गण्डकीको प्रवर्द्धनमा सम्पन्न प्रतियोगितामा विजेता टोली तथा खेलाडीहरूलाई प्रदेश खेलकुद परिषदका उपाध्यक्ष धोज कुमार गुरूड, प्रतियोगिताका संयोजक ऋषीराम गौतम संघका सचिब सुमनराज कार्की, जिल्ला खेलकुदका अध्यक्ष मिलन गुरूड लगायतले नगद, ट्रफी, मेडल तथा प्रमाणपत्र वितरण गरेका थिए ।

पोखरा कलेज अफ म्यानेजमेन्टमा नमुना पत्रकार सम्मेलन

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ६ असार

पोखरा कलेज अफ म्यानेजमेन्टमा बिबिए आर्टौ सेमेस्टरका विद्यार्थीहरूले शुक्रबार नमुना पत्रकार सम्मेलन अभ्यास कार्यक्रम सम्पन्न गरेका छन् । पोखरा उद्योग वाणिज्य संघको सभाकक्षमा दुईवटा सेक्सनका ६९ जना विद्यार्थीहरूले ६ वटा समूहमा बाँडिएर अभ्यासको प्रस्तुतिकरण गरेका थिए ।

बिबिए अन्तिम सेमेस्टरमा ‘ मिडिया र जनसम्पर्क’ विषय अध्ययनरत विद्यार्थीहरूले कार्यक्रममा मार्फत मिडियासँग समन्वय गर्ने कला सिकेको कलेजका दिवा कार्यक्रम संयोजक सरोज कुँवरले पोखरापत्रलाई वताए । विद्यार्थीलाई वास्तविक पत्रकार सम्मेलन जस्तै वातावरणमा प्रश्न सोध्ने र जवाफ दिन कार्यक्रमले सिकाएको संयोजक कुँवरले भने ।

पोखरा कलेज अफ म्यानेजमेन्टका क्याम्पस प्रमुख लिना श्रेष्ठ नेगीले वास्तविक पत्रकार सम्मेलन कस्तो हुन्छ भन्ने व्यवहारिक ज्ञान सिक्ने अवसर क्याम्पस परिवारलाई नै मिलेको भनिन् । प्रत्यक्ष रुपमा पत्रकार सँगै कार्यक्रम गर्नाले तयारी र प्रस्तुति सीपको विकास हुने प्रमुख

नेगीले आत्मैदेखी खुशी व्यक्त गरिन् । हाल कलेजमा दिवा तथा बिहानी सत्रमा ६ सय भन्दा बढि विद्यार्थीहरू बिबिए, बिबिए फाइनान्स र बिसिएसआईटी कार्यक्रममा अध्ययन गरिरहेका प्रमुख नेगीले जानकारी दिइन् । नमुना पत्रकार सम्मेलनले सहभागी विद्यार्थीहरूलाई थप उर्जा मिलेको प्रमुख नेगीले बताइन् । यस कार्यक्रमबाट कार्यक्षेत्रमा मिडियासँग सम्बन्ध राख्न, पत्रकार सम्मेलन सञ्चालन गर्न तथा प्रेस विज्ञप्ती तयार गर्न सिकेको विषय शिक्षक सुवास मल्लले जानकारी वताए । कार्यक्रममा पत्रकारहरू शान्ति गुरूङ, शोभाकान्त सिग्देल र केशव शरण लामिछानेले विद्यार्थीहरूको प्रस्तुतीकरणमा टिप्पणी तथा मूल्यांकन गरेका थिए । पोखरामा लामो समयदेखि पत्रकारिता गरिरहेका पत्रकार हरुबाट आफ्नो नमुना पत्रकार

सम्मेलनमा पृष्ठपोषण पाउँदा वास्तविक सिकाई भएको नमुना पत्रकार सम्मेलनमा सहभागी विद्यार्थी सम्राट गुरुङले पोखरापत्रलाई वताए । नमुना पत्रकार सम्मेलनमा आँफै सहभागी भएर प्रस्तुत हुनाले जीवनमा नयाँ ज्ञान सिकेको र भविष्यमा पत्रकार सम्मेलन गर्नु परेमा सजिलो हुने विद्यार्थी प्रतिक श्रेष्ठले पोखरापत्रलाई भने । कक्षा कोठामा सैद्धान्तिक ज्ञान लिएर आज प्रयोगात्मक रुपमा प्रस्तुत गर्नाले आगामी दिनमा आगाडि गएर बोल्ने आत्मविश्वास बढेको नमुना पत्रकार सम्मेलनमा सहभागी विद्यार्थी आयुषा श्रेष्ठले पोखरापत्रलाई प्रगति सुनाइन् । पोखरा कलेज अफ म्यानेजमेन्टले विगत दुई दशकदेखि पोखरा विश्वविद्यालयबाट सम्बन्ध प्राप्त गरी पोखरामा व्यवस्थापन संकायमा अध्ययन अध्यापन गराउँदै आएको छ ।

एगा पोखराको कच्चा पदार्थ सम्बन्धी जानकारी तथा सिप विकास तालिम

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ६ असार

इम्ब्रोइरी एण्ड गामेन्ट्स एशोसिएसन(एगा) पोखराको आयोजना एवम् नेपाल पर्यटन बोर्डको सहयोगमा स्थलगत रुपमा कच्चा पदार्थ सम्बन्धी जानकारी तथा सिप विकास तालिम सम्पन्न भएको छ ।

कार्यक्रम अन्तर्गत यही असार १ गतेदेखि बाग्लुङको ताराखोलामा अल्लो उद्योग जानकारी, रूकुमकोट छिपखोला खोला अल्लो उद्योगमा तालिम, प्युठानको हिमाल अल्लो कपडा उद्योगमा कच्चा पदार्थ सम्बन्धी जानकारी लगायतका कार्यक्रम गरिएको थियो । रूकुमकोटको सिस्ने गाउँपालिका २ स्थित छिपखोला अल्लो कपडा उद्योगमा आयोजित कच्चा पदार्थ सम्बन्धी जानकारी तथा सिप विकास तालिममा सहभागीले कच्चा पदार्थको प्रशोधन प्रक्रिया लगायतमा जानकारी लिनुभएको थियो । त्यस्तै छिपखोला अल्लो

कपडा उद्योगमा आयोजित कार्यक्रममा कार्यपालिका सदस्य तिर्था पुनले अल्लोको खेती, कटानी, प्रशोधन, कपास धागो बनाउनेदेखि डिजाइन तथा बुन्ने लगायतका विषयमा तालिम दिनुभएको थियो । उक्त अवसरमा अल्लोको प्रयोगका फाइदा र उद्योग सञ्चालनका समस्या लगायतका बारेमा जानकारी गराउनुभयो । बाग्लुङको ताराखोला गाउँपालिका वडा नं ५ स्थित अल्लो उद्योगमा भएको कार्यक्रममा अल्लो उद्योग र त्यसका समाग्री उत्पादन प्रक्रिया लगायतमा जानकारी गराइएको

थियो । ११ जना दिदी बहिनी कार्यरत केन्द्रमा १२ वटा तानमा चाल्ने सिस्नोको पाटबाट प्रशोधनगरी कपडा उत्पादन भैरहेको लगायतमा जानकारी गराइयो । स्थलगत अवलोकन एवम् तालिम पश्चात रूकुम पूर्वमा आयोजित समापन कार्यक्रममा लुम्बिनी प्रदेश सभाका सभामुख चित्राञ्जली पोखरेलले मध्य पहाडी लोक मार्गको पहुँच बिस्तारले स्थानीय सिपयुक्त उत्पादन मुख्य बजारसम्म जोडिएकोले गुणस्तरीय समान उत्पादनमा ध्यान दिनुपर्ने बताउनुभयो । एगाका पूर्व अध्यक्ष विश्वराज पोखरोलले तालिम निकै उपयोगी बनेको धारणा राख्नुभयो । एगा पोखराका अध्यक्ष गोकर्ण लम्सालको अध्यक्षता एवम् सचिव माया सुवेदीले सञ्चालन गर्नुभएको कार्यक्रमको संयोजन उपाध्यक्ष एवम् कार्यक्रम संयोजक गीता ढकाल(पौडेल)ले गर्नुभएको थियो । कार्यक्रमकै क्रममा प्युठानको गौमुखी गाउँपालिकाको हिमाल अल्लो उद्योगको पनि स्थलगत रुपमा अध्ययन, अवलोकन एवम् जानकारी लिइएको थियो ।

भनाइ छ । रूकुम पूर्वका प्रमुख जिल्ला अधिकारी रुद्रप्रसाद न्यौपानेले कृषकको उत्पादन र बजारीकरणमा तीनवटै तहका सरकारको सहयोग आवश्यक हुनेमा जोड दिनुभयो । पोखरा पर्यटन परिषद्का पूर्व अध्यक्ष चिरिञ्जवी पोखरेलले मध्य पहाडी लोक मार्गको पहुँच बिस्तारले स्थानीय सिपयुक्त उत्पादन मुख्य बजारसम्म जोडिएकोले गुणस्तरीय समान उत्पादनमा ध्यान दिनुपर्ने बताउनुभयो । एगाका पूर्व अध्यक्ष विश्वराज पोखरोलले तालिम निकै उपयोगी बनेको धारणा राख्नुभयो । एगा पोखराका अध्यक्ष गोकर्ण लम्सालको अध्यक्षता एवम् सचिव माया सुवेदीले सञ्चालन गर्नुभएको कार्यक्रमको संयोजन उपाध्यक्ष एवम् कार्यक्रम संयोजक गीता ढकाल(पौडेल)ले गर्नुभएको थियो । कार्यक्रमकै क्रममा प्युठानको गौमुखी गाउँपालिकाको हिमाल अल्लो उद्योगको पनि स्थलगत रुपमा अध्ययन, अवलोकन एवम् जानकारी लिइएको थियो ।

पोखरापत्र संवाददाता
म्याग्दी, ६ असार

बेनीमा शनिबारदेखि सञ्चालन हुन लागेको रु दुई लाख पुरस्कार राशिको गण्डकी प्रदेशस्तरीय अन्तर जिल्ला पुरुष भलिबल प्रतियोगिता ‘म्याग्दी भलिबल कप-२०८२’ को तयारी पूरा भएको छ ।

प्रदेश खेलकुद परिषद् गण्डकीको प्रवर्द्धन तथा जिल्ला खेलकुद विकास समिति म्याग्दीको सहकार्यमा असार ११ गतेसम्म हुने प्रतियोगिता म्याग्दी जिल्ला भलिबल सङ्घले आयोजना गरेको हो । सङ्घका अध्यक्ष तेजेन्द्र बानियाँले

प्रतियोगिताको तयारी पूरा भएको बताउनुभयो ।

प्रतियोगितामा आयोजक म्याग्दीसहित मुस्ताङ, बागलुङ, पर्वत, कास्की, तनहुँ, स्याङ् जा, गोर्खा, नवलपुर, लमजुङ र मनाङको सहभागिता हुने अध्यक्ष बानियाँले बताउनुभयो ।

विजेताले नगद रु दुई लाख, उपविजेताले नगद रु एक लाख तथा तेस्रो हुने टिमले नगद रु ५० हजार तथा चौथो हुने टिमले नगद रु २५ हजारका साथमा ट्रफी, मेडल तथा प्रमाणपत्र हात पार्ने अध्यक्ष बानियाँले बताउनुभयो । त्यस्तै प्रतियोगितामा उत्कृष्ट प्रशिक्षक

र सर्वोत्कृष्ट खेलाडीलाई जनही नगद रु पाँच-पाँच हजार तथा अन्य विद्यागत उत्कृष्ट स्पाइकर, उत्कृष्ट सर्भर, उत्कृष्ट ब्लकर, उत्कृष्ट लिबेरो, उत्कृष्ट डिफेन्डर र उत्कृष्ट सेटारले जनही नगद रु तीन-तीन हजारका साथमा ट्रफी र प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नेछन् ।

हरेक टिममा १२ खेलाडी, एक प्रशिक्षक र एक व्यवस्थापक (कूल १४ जना) को सहभागिता रहने प्रतियोगिताको सम्पूर्ण व्यवस्थापनको खर्च आयोजकले गर्ने गरी तय भएको म्याग्दी जिल्ला भलिबल सङ्घका महासचिव कुमार किशानले जानकारी दिनुभयो ।

एएफसी एसियन कप छनोट खेल्ने टोली घोषणा

रासस
काठमाडौं, ६ असार

उज्बेकिस्तानमा हुने एएफसी एसियन कप छनोट फुटबल प्रतियोगिताका लागि नेपाली राष्ट्रिय महिला फुटबल टोलीको घोषणा भएको छ ।

यही असार १५ गतेदेखि हुने उक्त प्रतियोगिताका लागि अखिल नेपाल फुटबल सङ्घ (एन्फा)ले अञ्जला तुम्बाप्पो सुब्बाको कप्तानीमा २३ सदस्यीय नेपाली टोलीको घोषणा गरेको हो ।

टोलीमा गोलकिपर कप्तान सुब्बासँगै अञ्जना रानामगर र उषा नाथ छन् । त्यस्तै डिफेन्डरमा अमृता जैशी, प्रतीक्षा चौधरी, गीता राना, विमला विक, पूजा राना, निशा थोकर, समीक्षा धिम्प्रे, विमला चौधरी र मनमाया दमाई रहेका छन् । मिडिफिल्डरमा अनिता बस्नेत, रेनुका नगरकोटे, प्रीति राई, सरु लिम्बू, सविता रानामगर र सरस्वती हमाल छन् भने फरवार्डमा सावित्रा भण्डारी, रश्मीकुमारी घिसिङ,

चन्द्रा भण्डारी, अनिता केसी र रेखा पौडेल छन् । उक्त छनोट प्रतियोगितामा नेपाल समूह ‘

एफ’मा रहेको छ । समूह एफमा नेपालसहित उज्बेकिस्तान, लाओस र श्रीलङ्का छन् ।

बाढी र पहिरोबाट जोगिऔं

बाढी र पहिरोबाट हुने जोखिमबाट सतर्क बनौं:

- ◆सञ्चार माध्यमबाट मौसमको जानकारी प्राप्त गर्ने गरौं,
- ◆बाढी वा पहिरोको उच्च जोखिम भएको क्षेत्रमा हौसियारी अपनाऔं,
- ◆आपतकालीन भोला (औषधि, टर्चलाइट, खानेकुरा र लुगाफाटा) तयार राखौं,
- ◆बालबालिका, वृद्धवृद्धा र अपाङ्गता भएका व्यक्तिकहरूलाई विशेष ध्यान दिऔं,
- ◆बाढी पहिरो आएमा सुरक्षित स्थानतर्फ जाऔं,
- ◆विजुलीका लाइन वा पोलबाट टाढा बसौं,
- ◆बाढीको समयमा खोलानाला पार गर्दा सतर्कता अपनाऔं,
- ◆अफवाह नफैलाऔं, सत्य सूचना मात्र आदान-प्रदान गरौं,
- ◆घाइते वा जोखिममा परेका व्यक्तिको उद्धारमा सहयोग गरौं ।

नेपाल सरकार विज्ञापन बोर्ड

फेबा प्रकाशन प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित पोखरापत्र राष्ट्रिय दैनिकका लागि प्रधान सम्पादक : पुण्य पौडेल, सम्पादक: रतन गुरुङ, कार्यकारी सम्पादक : शोभाकान्त सिग्देल, प्रबन्धसम्पादक: नारायण भण्डारी

कार्यालय: नयाँबजार, पोखरा, फोन: ०६१-५८२५०८, ०६१-५७०६५१, ०६१-५३२६५७ E-mail: pokharapatradaily@gmail.com, pokharapatra@yahoo.com,Website : www.pokharapatra.com.np मुद्रण: हिमालय अफ्सेट प्रेस, नयाँबजार, पोखरा ।

पर्यटक लोभ्याउँदै भुजुङ गाउँ

पोखरापत्र संवाददाता
गण्डकी, ६ असार

ढुङ्गा र जस्ताले छाएका गुजुमुज्ज घरहरू, ढुङ्गाले छापिएका चोक र बाटो। प्राचीन मौलिक गुरुङ संस्कृतिको जीवन्त सङ्ग्रहालयभैँ छ, लमजुङको क्न्होलासोथार गाउँपालिका-४ स्थित भुजुङ। एउटै वडा एउटै गाउँ हो भुजुङ।

जिल्लाकै ठूलो र सिरान गाउँको रूपमा परिचित भुजुङ समुद्री सतहदेखि करिब एक हजार ६०० मिटरको उचाइमा छ। गाउँको उत्तरतर्फ घना जङ्गल, घाँसे मैदान र खर्कका साथै लमजुङ हिमाल, अन्नपूर्ण हिमाल देखिन्छ। गुरुङ समुदायका परम्परागत रीतिरिवाज, वेषभूषा, भाषा, संस्कृति र पहिचानलाई जीवन्त राखिएको भुजुङ समाजका पूर्व अध्यक्ष तथा घरबास सञ्चालक रामचन्द्र गुरुङले बताउनुभयो।

उहाँले प्राचीन शैलीका घुमाउने घर जस्ता संरचनाले यहाँ आउने जो कोही लोभिने बताउनुभयो। कूल ५०० घरधुरी रहेको यस गाउँमा ३३ घरमा घरबास सञ्चालन गरिएका छन्। भुजुङ सामुदायिक होमस्टेका अध्यक्ष तुलबहादुर गुरुङका अनुसार गाउँमा २०६३ सालदेखि घरबास सञ्चालन

गरिएको हो। हाल घरबासमा दैनिक ५० देखि ६० जना पर्यटक आउने गर्छन्। पर्यटकलाई स्थानीयले आतिथ्यतासँगै कोदोको ढिँडो, सिस्नो, गुन्द्रुक, निउरो, कुरिलो, पिँडालुका परिकार र कोदोको रक्सी, खसी कुखुराको मासु ख्वाउने गरेका छन्। स्थानीयले भुजुङलाई लुकेको गाउँसमेत भन्न रुचाउँछन्। यस गाउँमा ९० प्रतिशत गुरुङ छन्। त्यसैले गुरुङ समुदायको संस्कार र संस्कृति नियाल्ने महत्वपूर्ण थलो बनेको छ। गाउँको सौन्दर्यता, संस्कार र संस्कृतिको जगेर्ना गर्दै गाउँलाई पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा स्थापित गर्ने लक्ष्य स्थानीयको छ। गाउँका प्राचीन गुम्बा, चिया बगान, सन्तानेश्वर महादेव मन्दिरलाई पर्यटकीय रूपमा उपयोग गरिने होमस्टेका अध्यक्ष तुलबहादुर गुरुङले बताउनुभयो। सन्तान

प्राप्त नभएका दम्पतिले यहाँस्थित सन्तानेश्वर महादेव मन्दिरमा पूजाआजा गरेमा सन्तान प्राप्त हुने विश्वास छ। यहाँ पहिलो पटक २०६४ सालमा भुजुङ महोत्सव आयोजना गरिएको थियो। त्यसयता विभिन्न चरणमा प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम गरिँदै आएको छ।

अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र आयोजना (एक्याप) इलाका संरक्षण कार्यालयको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा स्थानीयको आय-आर्जनका लागि घरबास पर्यटन सुरुवात गरिएको थियो। सो कार्य नै यहाँको पर्यटकीय विकासका लागि बरदान सावित भएको छ। सुरुमा १५ वटा घरबाट सुरु गरिएको घरबास अहिले ३३ घरमा विस्तार भएको छ।

भुजुङको पर्यटकीय विकासलाई लक्षित गरी यस गाउँलाई गुरुङ सम्पदा

पदमार्गमा समेटिएको गुरुङ पर्यटन व्यवसायी सङ्घ गण्डकी प्रदेशका संस्थापक अध्यक्ष एवम् गुरुङ सम्पदा पदमार्ग कार्यक्रमका संयोजक बोबरजङ्ग गुरुङले बताउनुभयो। “कास्की, लमजुङलगायत यहाँका विभिन्न गुरुङ गाउँबाट सुरु गरी दूधपोखरी, गुरुङ देउरालीलगायतका स्थान समेट्दै प्राचीन नून बोक्न जाने मार्ग, भेडीगोठ र खर्क जोड्ने मार्गलाई हामीले गुरुङ सम्पदा पदमार्गका रूपमा विकास गर्न खोजेका छौं”, उहाँले भन्नुभयो, “यस पदमार्गमा भुजुङलगायतका गाउँलाई पदयात्रा पर्यटनसँग जोड्दै स्थानीयको आयआर्जन बढाउने लक्ष्य छ।” सङ्घको आयोजना एवम् नेपाल पर्यटन बोर्ड, क्होलासोथर गाउँपालिका र मर्स्याङ्दी गाउँपालिकाको सहयोगमा हालै भुजुङसहित सिङ्दी, पसगाउँ, घनपोखरा हुँदै चार हजार ६०० मिटर उचाइको धार्मिक पर्यटकीय गन्तव्य दूधपोखरीसम्म खोज तथा अन्वेषणत्मक पदयात्रा गरिएको छ। जथाभावी बाटो खन्दा पदमार्ग मासिँदै गएकाले पदयात्रा पर्यटनको महत्वपूर्ण विकल्पका रूपमा गुरुङ सम्पदा पदमार्ग विकास गर्न लागिएको सङ्घका अध्यक्ष किसमकुमारी गुरुङले जानकारी दिनुभयो।

हत्या अभियोगमा दुई जना पक्राउ

रासस
 तनहुँ, ६ असार

तनहुँमा हत्या अभियोगमा आज दुई जना पक्राउ परेका छन्। पक्राउ पर्नेमा मकवानपुरको हेटौँडा उपमहानगरपालिका-३ हटिया घर हाई हाल तनहुँको देवघाट गाउँपालिका-५ बस्ने ४२ वर्षीय राम लामा र पाल्पाको तानसेन नगरपालिका-८ नयाँपाटी घर भई हाल देवघाट गाउँपालिका-५ बस्ने २८ वर्षीय बुद्ध सारुमगर रहेको आँबुखैरेनी इलाका प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ।

इलाका प्रहरी कार्यालयका प्रहरी निरीक्षक टेकप्रसाद सुवेदीअनुसार देवघाट गाउँपालिका-५ बढीमुक्ति टोलका ३२ वर्षीय प्रकाश पौडेलको कर्तव्य गरी हत्या गरेको अभियोगमा उनीहरूलाई पक्राउ गरिएको हो। पक्राउ परेका दुवै जना ज्याला मजदुरी गर्ने हुन्। शुक्रबार बिहान पौडेल घरदेखि अन्दाजी तीन सय मिटरको दूरीमा रहेको कच्ची सडकमा लडिरहेको अवस्थामा स्थानीयवासीले भेटेका थिए। उनलाई तत्काल उपचारका लागि भरतपुर अस्पताल चितवन लिएकामा उनको उपचारका क्रममा मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ। घटनापश्चात प्रहरी निरीक्षक सुवेदीको नेतृत्वमा पुगेको टोलीले अनुसन्धान गर्दा निजहरु मादक पदार्थ सेवन गरी भैँभगडा गरेको खुल्न आएको छ। पक्राउ परेका दुई जनाले पौडेललाई कुटपिट गरेका थिए। प्रहरी निरीक्षक सुवेदीले भन्नुभयो, “गए राति सँगै बसेर मादक पदार्थ सेवन गरी भगडा भएको रहेछ, दुई जनाले पौडेललाई कुटपिट गरी हत्या गरेको खुलेको छ।”

एसओएस हर्मन माइनर स्कुलमा योग प्रशिक्षण

पोखरापत्र संवाददाता
गण्डकी, ६ असार

एसओएस हर्मन माइनर स्कुल-पोखरा १० रामबजारमा अन्तराष्ट्रिय योग दिवस मनाइएको छ। दिवसको अवसरमा स्कुलमा योगका वारेमा चर्चा र योग प्रशिक्षण दिइएको थियो।

अन्तराष्ट्रिय योग दिवसको अघिल्लो दिन स्कुलको सभाहलमा भएको योग प्रशिक्षणमा शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावक सहभागिता रहेको थियो। ब्रहृकुमारी इश्वरीय विश्वविद्यालय पोखरा-१७ विर ाटाका सचिव राजयोगी ब्रहृकुमार शिशिर योगीले प्रमुख बत्ताको रुपमा योग र ध्यानका वारे चर्चा गरेका थिए। योगीले व्यत्तीको मस्तिस्कलाई नियन्त्रण गर्ने शिक्षा नै योग रहेको बताए। विद्यालयमा अध्यन गर्ने विद्यार्थीहरूलाई ध्यानलाई एकिकृत गर्नका लागि योग महत्वपूर्ण शिक्षा हुने उनको भनाई थियो। यस्तै एसओएस हर्मन

माइनर स्कुल-पोखराका नेपाली शिक्षक एवं योग प्रशिक्षकले योगआसनका वारे जानकारी र अभ्यास गराएका थिए। यस वर्षको योग दिवसको नारा ‘एक पृथ्वी एक, स्वास्थ्यको लागि योग’ भन्ने नारा तय गरिएको छ। स्कुलका प्रध्यानाध्यापक चुडामणी सुवेदीले मेडीटेसन विनाको जीवन अर्थपूर्ण नहुने चर्चा गरे। विद्यार्थीहरूलाई योग र ध्यानमा लगाएर ध्यानपूर्वक अध्यन गर्न र जीवनमा अनुशासित भएर बाच्न सक्ने बनाउनका लागि योग

शिक्षा दिइएको सुवेदीले जानकारी दिए। सामाजिक संजालको प्रयोगले विद्यार्थीमा वेचैनी बढ्दै गएकाले त्यसलाई कम गदै आध्यात्मा तर्फ जोड्ने प्रयास गरिएको उनले बताए। योग प्रशिक्षणमा शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावकसहित ४ सय जनाको सहभागिता रहेको थियो।एसओएस हर्मन माइनर स्कुल पोखरा १० रामबजारका व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष प्रदिपभक्त आचार्यको अध्यक्षतामा कार्यक्रम भएको थियो।

प्रतिभामा ‘फुटसल’ प्रतियोगिता सुरु

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ६ असार

पोखरा-३ नदीपुरस्थित प्रतिभा माध्यामिक विद्यालयमा शुक्रबारदेखि फुटसल प्रतियोगिता सुरु भएको छ।

‘क्रिएटिभीटी एण्ड स्पोर्ट्स फेयर २०८२’ अन्तर्गत सुरु भएको प्रतियोगिता दुईदिनसम्म चल्नेछ। माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एसइइ) दिएर बसेका विद्यार्थीलाई लक्षित गर्दै विद्यालयले फुटसल प्रतियोगिता सुरु गरेको हो। प्रतियोगिताको कास्की जिल्ला फुटबल संघका अध्यक्ष उज्ज्वल रञ्जीतले उद्घाटन गरेका थिए। प्रतियोगिताका संयोजक तथा प्रतिभा माविका प्लस टु इन्चार्ज राकेश जोशीका अनुसार प्रतियोगितामा विभिन्न विद्यालयका २८ वटा टिमले सहभागिता जनाएका छन्। एसइइ परीक्षा दिएर फुसीदला बनेका विद्यार्थीलाई खेलकुद गतिविधमा सक्रिय बनाउनका लागि प्रतियोगिता आयोजना गरिएको जोशीले बताए। जोशीका अनुसार प्रतियोगितामा प्रथम र द्वितीय हुनेले क्रमशः २० र १० हजार रुपैयाँ पुरस्कार राशी सहित टुफी र मेडल प्राप्त गर्नेछन्। त्यस्तै सर्वाधिक गोलकर्ता र उत्कृष्ट खेलाडीलाई पनि पुरस्कार दिइनेछ। प्रमुख अतिथि रञ्जीतले खेलाडी पहिचान गर्नका लागि यस्ता प्रतियोगिता उपयुक्त अवसर भएको बताए। ‘विद्यालय तहमा अध्ययन गरिरहँदा कतिपय विद्यार्थीले आफ्नो क्षमता देखाउने अवसर पाएका हुँदैनन्,’ रञ्जीतले भने, ‘फुटसलका यस्ता प्रतियोगिता नयाँ

खेलाडी पहिचान गर्ने अवसर हो। बेलैमा उनीहरूको क्षमता पहिचान गर्न सकियो भने त्यसले भविश्यमा अब्बल खेलाडी उत्पादन गर्न सघाउँछ।’ फुटबल खेलाडी चन्द्र गुरुङले विद्यार्थीका लागि फुटसलको मैदान क्षमता देखाउने अवसर बनेको बताए। विद्यालयका प्राचार्य किरण सापकोटाले फुटसल प्रतियोगिताले युवापुस्ताको प्छिल्लो खेल चाँसोलाई सम्बोधन गरेको बताए। ‘अहिले टोलटोलमा फुटसल मैदान तयार छन। खेलका यी पूर्वाधारले स्वास्थ्यमा पनि लाभ दिलाएको छ। त्यस्तै यसले नयाँ खेलाडी पहिचान र उत्पादनमा पनि योगदान दिएको छ,’ सापकोटाले भने, ‘खेलाडीले क्षमता देखाउने अवसर पनि पाएका छन्।’ कतिपय खेलाडीमा खेलकौशल भएपनि अवसर नपाउँदा उनीहरूको प्रतिभा लुकेने गरेको उनले बताए। ‘खेलाडीलाई सक्षमता प्रदर्शन गर्ने अवसर पनि यस्तै प्रतियोगिता हुन,’ उनले भने। विद्यालयले ‘क्रिएटिभीटी एण्ड स्पोर्ट्स फेयर २०८२’ अन्तर्गत गत असार १ देखि आफ्नो क्षमता देखाउने अवसर पाएका हुँदैनन्,’ रञ्जीतले भने, ‘फुटसलका यस्ता प्रतियोगिता नयाँ

गरिरहेको छ। प्राचार्य सापकोटाका अनुसार असार १ देखि ३ गतेसम्म खेलकुद गतिविधि संचालन भएका थिए।

शुक्रबारदेखि फुटसल प्रतियोगिता सुरु भएको छ। शनिबार हाजिरीजवाफ र वक्तृत्वकला प्रतियोगिता हुनेछन। यो अवधिमा छात्रा र छात्रको बास्केटबल, भलिबल, टेक्वलेटनिस, ब्याडमिन्टन प्रतियोगिता सकिएका छन। ‘यो खेल प्रतियोगिता मात्र होइन, एउटा फरक खालको महोत्सव पनि हो,’ प्राचार्य सापकोटाले भने, ‘यसले विभिन्न जिल्लाबाट आएका सहभागी विद्यार्थीलाई एकअर्कासँग सम्बन्ध बिस्तार गर्ने अवसर पनि दिएको छ। नयाँ साथी पहिचान गर्ने अवसर पनि यसले दिलाएको छ।’ विद्यालयले अधिल्ला वर्ष पनि एसइइ दिएका विद्यार्थीका लागि यस्तै कार्यक्रम गर्दै आएको थियो। उनका अनुसार विद्यालयले खेलकुद र रचनात्मक गतिविधिमा सबै प्रतियोगितामा उत्कृष्ट हुनेलाई सबैगतरि २ लाख ५० हजार रुपैयाँ बराबरको पुरस्कार दिइने पनि विद्यालयले बताएको छ।

नेपालद्वारा नेदरल्याण्ड्स पराजित

रासस
 काठमाडौँ, ६ असार

स्कटल्याण्डमा जारी त्रिकोणात्मक टि-२० आई शृङ्खलामा नेदरल्याण्ड्सलाई पराजित गर्दै नेपाल विजयी भएको छ।

स्कोटल्याण्ड भर्खरै सम्पन्न खेलमा नेपालले नेदरल्याण्ड्सलाई छ विकेटले पराजित गर्दै विजयी भएको हो। यस जितसँगै तीन खेलमा चार अङ्क जोडेको नेपाल नेट स्कोटमा नेदरल्यान्ड्सलाई पछाडि पार्दै तालिकाको शीर्षस्थानमा उक्लिएको छ। खेलमा एक सय ७५ रनको लक्ष्य पछ्याएको नेपालले १९ दशमलव

चार ओभरमा चार विकेट गुमाएर लक्ष्य पूरा गर्‍यो। नेपालको जितमा ओपनर कुशल भुर्तेलले सर्वाधिक ६५ रनको योगदान दिए। उनले ५१ बलमा छ चौकाको सहयोगमा ६५ रनको अर्धशतकीय पारी खेले। त्यसैगरी, नेपालका अर्का ओपनर आसिफ शेखले कुशलसँग पहिलो विकेटका लागि २२ रनको साभेदारी गर्दै छ बलमा सात रनका साथ आउट भए। दोस्रो विकेटका लागि कुशलले भीम सार्कीसँग मिलेर ५४ रनको साभेदारी गरे। भीमले १६ बलमा दुई चौका र एक छक्काको सहयोगमा २७ रनमा आउट भए। कप्तान रोहितकुमार पौडेलले सात बलमा पाँच रन जोड्दै आउट

भए। आरिफ शेखले २३ बलमा तीन चौका र दुई छक्काको सहयोगमा ३९ रन जोडे। उपकप्तान दीपेन्द्रसिंह ऐरीले १२ बलमा १६ रनमा अविजित रहे। लोकस बम चार बलमा १२ रनमा अविजित रहे। नेदरल्याण्ड्सका रोलफ भान डर, मर्वे बेन फ्लेचर, आर्थन दत्त र जाच लायन काचेटले समान एक-एक विकेट लिए। त्यसअघि एस जितेर पहिला ब्याटिङको निम्तो पाएको नेदरल्याण्ड्सले निर्धारित २० ओभरमा सात विकेट गुमाउँदै एक सय ७४ रनको योगफल बनाएको थियो। नेदरल्याण्ड्सका लागि ओपनर माइकल लेविटले सर्वाधिक ८६ रनको योगफल बनाए।

पोखरापत्र संवाददाता
म्याग्दी, ६ असार

बेनी नगरपालिका-९ स्थित म्याग्दीको प्रमुख धार्मिक पर्यटकीयस्थल गलेश्वरको सौन्दर्यकरणका लागि बजारभित्रको सडकमा ढुङ्गा बिछ्याउन थालिएको छ।

हिन्दू तथा बौद्ध धर्मावलम्बीहरूको साभ्भा तीर्थस्थल मुस्ताङको मुक्तिनाथ प्रवेशद्वार मानिने गलेश्वर बजारभित्रका सडक र पदमार्गलाई मौलिक, व्यवस्थित र सुन्दर बनाई पर्यटक र भक्तजन आकर्षित गर्न सौन्दर्यकरण योजना सञ्चालन भएको हो। योजनामार्फत गलेश्वर बसपार्कबाट प्रवेशद्वार, गलेश्वर मन्दिर परिसर हुँदै राहुघाट नदी किनारसम्मको पैदलमार्ग सडकमा स्लेट ढुङ्गा बिछ्याइने र किनारामा गमला राखेर फूलका बिरुवा रोपिने बेनी नगरपालिका-९ का वडाध्यक्ष चक्र केसीले बताउनुभयो।

चालु आर्थिक वर्षमा बेनी नगरपालिकाले रु २० लाख, गलेश्वर शिवालय क्षेत्र विकास

कोषले रुछलाख,पुलहपुलत्स्य अन्नक्षेत्र र राधाकृष्ण मन्दिरले रु दुई-दुई लाख विनियोजन गरेको योजना निर्माणका लागि बेनीको एसएस बिल्डर्सले रु २४ लाख ३६ हजार ५७१ मा ठेक्का लिएको थियो।

सडकलाई सम्प्याउने, नाली र पर्खाल बनाएर भुईँमा ढलान र कालोपत्रका विकल्पमा दुई इन्च बाक्लो कटिङ ढुङ्गा बिछ्याएर सिमेन्टले जमाउने काम भइरहेको बेनी नगरपालिकाका प्राविधिक गौरीश्वर रिजालले बताउनुभयो। उहाँका अनुसार चालु आवको बजेटबाट गलेश्वर प्रवेशद्वारबाट मन्दिरतर्फ एक सय छ मिटर दूरीमा सात हजार १०० घनमिटर ढुङ्गा बिछ्याइनेछ। त्रिपन्न घनमिटर पर्खाल र २० मिटर पलम नाली

निर्माण भएको छ। मुक्तिनाथ र मुस्ताङ जावतजावत गर्ने पर्यटक तथा भक्तजनलाई गलेश्वरमा भित्र्याउने र उनीहरूको बसाइ लम्ब्याउने उद्देश्यले सुरू गरिएको सौन्दर्यकरणको योजनालाई आगामी आवमा पनि गलेश्वर शिवालय क्षेत्र विकास कोष र अन्य सङ्घसंस्थासँग साभेदारी गरेर निरन्तरता दिने वडाध्यक्ष केसीले बताउनुभयो। गलेश्वर बजारभित्रका सडकमा ढुङ्गा बिछ्यापछि सार्वजनिक यातायातका साधन बजार बाहिरको कालीगण्डकी करिडोरको सडकबाट मात्र आवतजावतको व्यवस्था मिलाइने उहाँले बताउनुभयो। भुईँमा बिछ्याइने ढुङ्गामा असर नपर्ने गरी बजारभित्र निर्माण सामग्री र उपभोग्य सामग्री आपूर्तिका सवारीसाधन सञ्चालन गर्न मिल्ने गरी संरचनाको डिजाइन गरिएको छ।

कालीगण्डकी नदी किनारमा नौ रोपनी क्षेत्रफलको एउटै विशाल चट्टानमाथि रहेको गलेश्वर मन्दिरमा पूजाआजा र दर्शन गर्नाले मनोकाङ्क्षा पूरा हुने र पुण्य मिल्ने धार्मिक विश्वास छ। हिन्दू धर्मग्रन्थमा सतिदेवीको गला पतन भएर गलेश्वर नाम रहन गएको उल्लेख गरिएको यस मन्दिरमा साउनको सोमबार, बालाचतुर्दशी र शिवरात्रि पर्वमा विशेष मेला लाग्ने छ। दैनिक नित्य पूजाआजा हुने गर्छ।

तपाईंको आज

मेष : शुभ यात्रा	तुला : सत्कार मिल्नेछ
वृष : आर्थिक समस्या	वृश्चिक : शारीरिक भ्रमेला
मिथुन : स्वास्थ्यमा सुधार	धनु : मानसिक तनाव
कर्कट : कार्यमा सफलता	मकर : ब्यापारमा लाभ
सिंह : सहयोग मिल्नेछ	कुम्भ : शत्रुको भय
कन्या : अप्रत्यसित लाभ	मीन : भ्रमेला बड्ने

हरिसिद्धि भविश्यताणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोगिमणीमार्ग, मोबाइल: ९८१६०२०१८६

चिना, टिप, हस्तरेखा,आखत,माटो हेतंका लागि सम्भन्नुहोस्।

प्रभावकारी बन्दै कृषक पाठशाला : रासायनिक विषादी बिख हो, औषधि होइन

—कमल खत्री
गण्डकी, ६ असार/रासस

बेनी नगरपालिका-१ आनन्दबगरका रुद्रबहादुर थापामगर करेसाबारीमा कुटो, कोदालो र कापीकलम एकैसाथ बोकेर पस्नुहुन्छ । सामान्यतया खेतबारीमा घरेलु औजार बोकेर काम गर्न जाने प्रचलन रहे पनि थापा भने कृषिखेतीको सिकाइका लागि घरेलु कृषि औजारसँगै सिकेका कुरा टिपोट गर्न कापीकलम बोकेर खेतबारीमा पुग्न थाल्नुभएको हो ।

गत पुसदेखि आनन्दबगरका २५ जनाले थापाले जस्तै गरी कृषि पढिरहेका छन् । बेनी नगरपालिकाले किसानलाई प्राङ्गारिक उत्पादनको ज्ञान, सीप र क्षमताको विकास गर्न एकीकृत शत्रुजीव व्यवस्थापन (आइपिएम) कृषक पाठशाला सञ्चालन गरेपछि यहाँका किसान साप्ताहिक रूपमा खेतबारीमा सञ्चालन हुने पाठशालामा पढ्न पुग्छन् । आनन्दबगर आइपिएम कृषक पाठशालामा आबद्ध सदस्यले सामूहिक रूपमा गौँलभेडाखेती गरेका छन् । व्यावहारिक रूपमा उचित बीउको छनोट, नर्सरी र खेती गर्ने जमिनको व्यवस्थापन, बाली लगाउने तरिका, मलजल, गोडमेल र फल उत्पादन भएपछि टिप्नेसम्मका ज्ञान, सीप पाठशालामा सिकाउने गरिएको छ । पाठशालामा बीउ जमाउने र बिरुवा लगाउनेदेखि फल टिप्नेसम्मका ज्ञानका साथै रोगकीराको स्थानीय उपचारका बारेमा सैद्धान्तिक र व्यावहारिक ज्ञान सिक्ने अवसर मिलेको स्थानीय किसान सरिता बानियाँ खड्काले बताउनुभयो ।

“खेती गर्ने आधारभूत सीप सिक्नका लागि आइपिएम कृषक पाठशाला निकै प्रभावकारी भयो, रोगकीराको पहिचान र उपचारको तरिका र उपायसमेत सिक्यौँ”, बानियाँले भन्नुभयो । यहाँका किसानलाई टनेल र खुला ठाउँमा गौँलभेडाखेती गर्न व्यावहारिक रूपमा तालिम दिइएको छ । पुसदेखि सुरू भएको पाठशालामा किसानले सामूहिक रूपमा लगाएको गौँलभेडा अहिले उपभोगयोग्य भएको छ । उत्पादन भएको गौँलभेडा पाठशालामा सहभागी किसानले बाँडेर उपभोग गर्ने र धेरै उत्पादन भएमा बिक्री गर्ने लक्ष्य लिइएको छ । बेनी नगरपालिका-४ डाँडाखेतको गौँलभेडाखेतीमा पनि आइपिएम कृषक पाठशाला सञ्चालन भइरहेको छ । यहाँका किसानले पनि तालिममा सिक्दै सामूहिक रूपमा लगाएको गौँलभेडा अहिले लटरम्म फलेका छन् । खेती गर्ने प्रविधि आधुनिक र रोगकीराको उपचार गर्न अर्ग्यानिक विधिबारे जानकारी पाएपछि यहाँका किसान उत्साहित भएका छन् । एउटा बाली विशेषमा किसानलाई निपूर्ण बनाउन आइपिएम कृषक

पाठशाला सञ्चालन गरिएको हो । खेतबारीमा सञ्चालन हुने पाठशालामा किसानको हातबाट बीउ जमाउन तथा बिरुवा रोप्न लगाउने र उनीहरूकै हातबाट गोडमेल र स्याहार गरेर फलेको फललाई उपभोग र बजारीकरणसम्मको काम हुने भएकाले यो पाठशाला निकै उपयोगी बन्दै गएको छ । बेनी नगरपालिकाले यस वर्ष वडा नं १ आनन्दबगरमा गौँलभेडा, २ गौश्वारामा काउली, ३ भकिम्लीमा अकबरे खुर्सानी, ४ डाँडाखेतमा गौँलभेडा, ६ डम्परामा कोसेबाली सिमी, ५ पुलाचौर र ९ घतानमा आलुखेतीमा आइपिएम कृषक पाठशाला सञ्चालन गरेको छ । हरेक बालीमा १८ देखि २२ हप्तासम्म किसानलाई खेतबारीमा, व्यावहारिक र सैद्धान्तिक ज्ञान प्रदानगरिएकोबेनीनगरपालिकाका कृषि अधिकृत आकृति ढुङ्गानाले बताउनुभयो । “पाठशालामा सहजकर्ताले विषादीरहित उत्पादन गर्न र खेतीबालीमा जैविक मलको प्रयोग बढाउन किसानलाई सिकाउनुभएको छ, नगरपालिकाले आइपिएम कृषक पाठशालालाई हरेक वर्ष फरकफरक ठाउँमा निरन्तरता दिँदै आएको छ, किसानलाई दक्ष बनाएर स्वस्थ बालीको उत्पादन गर्न यो कार्यक्रमले प्रेरित गर्ने अपेक्षा गरेका छौँ”, कृषि अधिकृत ढुङ्गानाले भन्नुभयो । आइपिएम कृषक पाठशाला सञ्चालनका लागि नगरपालिकाले हरेक समूहका लागि रु एक लाख ५० हजारका दरले बजेट विनियोजन गरेको छ । बेनी नगरपालिकाको आइपिएम कृषक पाठशालामा जिल्लाकै अगुवा किसान सोवित शर्मा, क्षेत्रबहादुर कटुवाल र हरिराम पौडेलले सहजकर्ताका रूपमा काम गर्नुभएको छ । हरेक समूहमा साताको एक दिन दैनिक चार घण्टा पाठशाला सञ्चालन हुने गर्छ । पाठशालामा स्थानीयस्तरमा उपलब्ध प्राङ्गारिक मल, गाईभैँसीको मूत्र र जैविक विषादीको प्रयोगबाट रोगकीरा व्यवस्थापन गर्न व्यावहारिक अभ्याससमेत गराउने गरिएको छ । पाठशालामा तरकारीखेतीसँगै धान, मकै, गहुँलगायत खाद्यबाली, सुन्तला, कागतीलगायत फलफूलमा आइपर्ने समस्या र

रोगकीरा व्यवस्थापनमा जैविक विषादीको प्रयोगको सम्बन्धमा समेत किसानलाई सिकाइएको छ । रोगकिराको उपचारमा प्राङ्गारिक विधि प्रभावकारी बेनी नगरपालिका-६ डम्परका किसानले खेतीबालीमा लाम्ने रोगकीराको उपचारमा रैथाने सीप र विधिलाई प्रयोगमा ल्याउन थालेका छन् । पाठशालामा व्यावहारिक ज्ञान, सीपको क्षमता विकास गरेर किसानले खेतीबालीमा लाम्ने रोगकीराको उपचारमा स्थानीय वानस्पतिक विषादी बनाएर प्रयोगमा ल्याएका हुन् । पाठशाला सञ्चालनको लागि करिब एक रोपनी क्षेत्रफलमा गरिएको कोसेबालीमा देखिएका रोगकीराको समस्या समाधान गर्न प्याजको पात, केतुकी, पाती, असुरोलगायतका तितो, पिरो, टरौं र अमिलो हुने प्रजातिका वनस्पति र वस्तुभाउको मूत्रबाट जैविक विषादी बनाएर प्रयोग गरिएको स्थानीय भरना थापाले बताउनुभयो । “पहिले खेतीबालीमा केही समस्या भए बजारबाट विषादी किनेर ल्याउने गर्थ्यौँ, अहिले सिमीमा लागेको रोगकीरामा वानस्पतिक भोलको प्रयोग गर्‍यौँ, समस्या पनि हल भयो, नगद खर्च पनि भएन”, उहाँले भन्नुभयो । वानस्पतिक विषादीको प्रयोगले कृषि उपजसमेत स्वस्थकर हुने गर्छ । पाठशाला सञ्चालनपछि गाउँघरका स्रोत र साधनलाई प्रयोग गरेर कृषिको उत्पादन बढाउने र रोगकीराको पहिचान गरेर उपचार गर्ने ज्ञान सीप हासिल भएको तालिममा सहभागी स्थानीय किसान पशुपति भण्डारी खत्रीले बताउनुभयो ।

हरेक साताको बिहीबार चार-चार घण्टाको दरले डम्परा माभखेत कृषक पाठशाला सञ्चालन हुँदै आएको छ । तालिममा सिमी र बोडीसँगै आलुलगायत खेती र अन्नबालीको बीउ लगाउनेदेखि फल उत्पादनसम्मका सिकाइ भएको स्थानीय कमला परियाराले जानकारी दिनुभयो । किसानलाई व्यावहारिक सिकाइका लागि लगाइएको भट्टेसिमी, एसनाइन सिमी, हाइब्रिड सिमी, मिटरबोडी, मालेपाटन बोडीखेती गरिएको छ । सिमी र बोडी उत्पादन भएपछि किसानले घरायसी प्रयोगदेखि बिक्री गरेर आम्दानी गर्न थालेका छन् । रासायनिक विषादी : बिख हो, औषधि होइन बेनी नगरपालिकाले पाठशालामा किसानलाई बीउ र जग्गाको छनोटदेखि प्राङ्गारिक बाली उत्पादनमा लाम्ने सीप र ज्ञान आर्जन गर्ने थलो बनेको छ । पछिल्लो समय खेतीबालीमा आउने रोगकीराको उपचारमा सहरबजारमा पाइने रासायनिक विषादीको प्रयोग बढिरहेको र त्यसले किसानदेखि उपभोग गर्नेनागरिकको जनस्वास्थ्यमा ठूलो समस्या ल्याइरहेको सन्दर्भमा आइपिएम कृषक पाठशालामा प्राङ्गारिक खेतीलाई जोड दिने गरिएको सहजकर्ता सोवित शर्माले बताउनुभयो । “खेतीबालीको रोगकीराको उपचारका लागि बजारमा पाइने विषादी बिख हो, औषधि होइन भन्ने बुझाइ किसानमा बनाउन पाठशालाले निकै भूमिका खेलेको छ, हामीले किसानलाई रोगकीराको पहिचान गरेर स्थानीयस्तरमा बनाउन सकिने जैविक विषादीको प्रयोगका लागि प्रेरित गरेका छौँ, स्वस्थ कृषि उपजले मात्र स्वस्थ नागरिक बन्न सघाउने कुरा बुझाएका छौँ”, सहजकर्ता शर्माले भन्नुभयो । बजारमा अहिले बाहिरबाट आयात गरिएका तरकारी र फलफूलमा प्रतिबन्धित विषादीको प्रयोग गर्ने गरिएको र त्यसले मानव स्वास्थ्यमा गम्भीर असर पुर्‍याउने गरेको छ । खेतीबालीमा रोगकीराको महामारी आएको सन्दर्भमा मात्र सुरक्षितजन्य विषादीको प्रयोग गर्ने र प्रयोग गरेपछि कृषि उपजको तत्काल उपभोग नगर्ने सन्दर्भमा समेत किसानलाई जानकारी गराइएको अर्का सहजकर्ता क्षेत्रबहादुर कटुवालले बताउनुभयो । उहाँले पाठशालामा किसानलाई जैविक विषादी बनाउने प्रयोगात्मक सीप सिकाइएकाले नगरपालिका क्षेत्रमा प्राङ्गारिक कृषि उत्पादनको लहर ल्याउन पाठशालाले भूमिका खेल्ने अपेक्षा गरिएको बताउनुभयो । किसानलाई कोठाभित्र दिने तालिम औपचारिकतामा सीमित बनिरहेको सन्दर्भमा खेतबारीलाई नै पाठशाला बनाएर सञ्चालन गरिने आइपिएम कृषक पाठशाला किसानलाई व्यावहारिक ज्ञान र सीप विकास गर्ने उपयुक्त थलो बन्न थालेको छ ।

आम्दानी गर्न थालेका छन् ।

रासायनिक विषादी : बिख हो, औषधि होइन

बेनी नगरपालिकाले पाठशालामा किसानलाई बीउ र जग्गाको छनोटदेखि प्राङ्गारिक बाली उत्पादनमा लाम्ने सीप र ज्ञान आर्जन गर्ने थलो बनेको छ । पछिल्लो समय खेतीबालीमा आउने रोगकीराको उपचारमा सहरबजारमा पाइने रासायनिक विषादीको प्रयोग बढिरहेको र त्यसले किसानदेखि उपभोग गर्नेनागरिकको जनस्वास्थ्यमा ठूलो समस्या ल्याइरहेको सन्दर्भमा आइपिएम कृषक पाठशालामा प्राङ्गारिक खेतीलाई जोड दिने गरिएको सहजकर्ता सोवित शर्माले बताउनुभयो । “खेतीबालीको रोगकीराको उपचारका लागि बजारमा पाइने विषादी बिख हो, औषधि होइन भन्ने बुझाइ किसानमा बनाउन पाठशालाले निकै भूमिका खेलेको छ, हामीले किसानलाई रोगकीराको पहिचान गरेर स्थानीयस्तरमा बनाउन सकिने जैविक विषादीको प्रयोगका लागि प्रेरित गरेका छौँ, स्वस्थ कृषि उपजले मात्र स्वस्थ नागरिक बन्न सघाउने कुरा बुझाएका छौँ”, सहजकर्ता शर्माले भन्नुभयो । बजारमा अहिले बाहिरबाट आयात गरिएका तरकारी र फलफूलमा प्रतिबन्धित विषादीको प्रयोग गर्ने गरिएको र त्यसले मानव स्वास्थ्यमा गम्भीर असर पुर्‍याउने गरेको छ । खेतीबालीमा रोगकीराको महामारी आएको सन्दर्भमा मात्र सुरक्षितजन्य विषादीको प्रयोग गर्ने र प्रयोग गरेपछि कृषि उपजको तत्काल उपभोग नगर्ने सन्दर्भमा समेत किसानलाई जानकारी गराइएको अर्का सहजकर्ता क्षेत्रबहादुर कटुवालले बताउनुभयो । उहाँले पाठशालामा किसानलाई जैविक विषादी बनाउने प्रयोगात्मक सीप सिकाइएकाले नगरपालिका क्षेत्रमा प्राङ्गारिक कृषि उत्पादनको लहर ल्याउन पाठशालाले भूमिका खेल्ने अपेक्षा गरिएको बताउनुभयो । किसानलाई कोठाभित्र दिने तालिम औपचारिकतामा सीमित बनिरहेको सन्दर्भमा खेतबारीलाई नै पाठशाला बनाएर सञ्चालन गरिने आइपिएम कृषक पाठशाला किसानलाई व्यावहारिक ज्ञान र सीप विकास गर्ने उपयुक्त थलो बन्न थालेको छ ।

उपल्लो मुस्ताडमा बागवानीको ‘सेटलाइट कृषि फार्म’

पोखरापत्र संवाददाता
मुस्ताङ, ६ असार

उपल्लो मुस्ताङको लोघेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका-२ घमीमा मुस्ताङको मार्फास्थित शीतोष्ण बागवानी विकास केन्द्रको शाखाका रूपमा सेटलाइट कृषि फार्म स्थापना हुने भएको छ । बागवानीमा उत्पादन हुने शीतोष्ण फलफूल तथा तरकारीलाईसंरक्षणतथाप्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले घमीमा सेटलाइट फार्म स्थापना गर्ने तयारी गरिएको हो ।

यसका लागि जग्गा प्राप्तिको प्रक्रिया अन्तिम चरणमा पुर्‍याएको शीतोष्ण बागवानी विकास केन्द्रका कार्यालय प्रमुख पद्मानाथ आत्रेयले जानकारी दिनुभयो । त्यहाँ बागवानी केन्द्र मार्फाको शाखा फार्म स्थापनाका लागि आठ सय एक रोपनी जग्गा सरकारको नाममा दर्ज भइसकेको र अब केही महिनाभित्र बागवानी केन्द्रको नाममा लालपुर्जा प्राप्त गर्ने प्रक्रिया टुड्ग्र्याइने केन्द्र प्रमुख आत्रेयले बताउनुभयो । पछिल्लो समय जलवायु परिवर्तनका कारण स्याउलगायतका शीतोष्ण फलफूल तथा सागसब्जीहरूले विस्तारै उचाइतिर फल्ने क्रम सदैँ गइरहेकाले उपल्लो मुस्ताङको घमीमा बागवानीको सेटलाइट फार्म स्थापना गर्नुपर्ने अवस्था आइपरेको केन्द्र प्रमुख आत्रेयले उल्लेख गर्नुभयो । मुस्ताङको तल्लो भेकमा उत्पादन हुने स्याउ, ओखर, आरु, आरुबखडा, खुर्पानी, कागजी बदाम, अङ्गुरलगायत फलफूल जलवायुपरिवर्तनकाकारणमाथि लेकातिर उत्पादन हुन थालेका छन् ।यिनै शीतोष्णफलफूल तथा सागसब्जी बालीलाई जोगाउन उपल्लो मुस्ताडमा सेटलाइट फार्म स्थापना गर्ने तयारी गरिएको हो । उपल्लो मुस्ताङमा केन्द्रको शाखा विस्तार भएमा त्यहाँका किसानलाई ठूलो टेवा पुग्ने लोघेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिकाका अध्यक्ष लोप्साङ छोम्फेल विष्टले बताउनुभयो । “उपल्लो मुस्ताङका किसानलाई फलफूल तथा तरकारीको बीउ र बिरुवा

दुवानी गर्न निकै समस्या छ, दुवानी खर्च पनि महँगो पर्न जान्छ”, अध्यक्ष विष्टले भन्नुभयो, “माथि नै बागवानीका शाखा स्थापना भएपछि उपल्लो भेकका किसानले सजिलै बिरुवा पाउने अवस्था हुन्छ, यो हामीहरूका लागि अवसर र खुसीको कुरा पनि हो ।” उपल्लो मुस्ताङमा फार्म स्थापना गर्न पालिका र स्थानीय समुदायले जग्गा प्राप्तिका लागि बागवानी केन्द्रलाई निरन्तर सहजीकरण गरिरहेको बताउनुभयो ।

केन्द्रका नाममा जग्गाप्राप्ति प्रक्रिया टुङ्गिनेबित्तिकै कार्यालय स्थापना र फार्म विस्तार गर्ने प्रक्रिया अघि बढाइने बागवानी विकास केन्द्रले जनाएको छ । उपल्लो मुस्ताङको घमीमा फार्मका लागि तीनवटा कित्ता रहेको र त्यहाँ विभिन्न फलफूल तथा तरकारीका बीउ तथा बिरुवा उत्पादन गर्न विभिन्न ब्लक निर्माण गरिने जनाइएको छ ।

केन्द्रले बर्सेनि किसानलाई पुस र माघमा स्याउलगायतका फलफूलका बिरुवा वितरण गर्ने गर्छ । तर त्यस समय उपल्लो मुस्ताङका किसान जाडो छल्ल बँसी भर्ने भएकाले त्यहाँ चैत, वैशाखमा मात्र स्याउका बिरुवा रोपण गर्ने गरिन्छ । उक्त समस्यालाई समाधान गर्न पनि उपल्लो मुस्ताङमा स्थापना हुने सेटलाइट फार्मले योगदान पुर्‍याउने केन्द्रको भनाइ छ ।

उपल्लो मुस्ताङमा ठूलो मात्रामा कृषि क्षेत्र विस्तार गर्न सकिने प्रचुर सम्भावना

प्याजले उचित मूल्य पाएन

रासस
चितवन, ६ असार

जिल्लामा उत्पादित प्याजले उचित मूल्य पाउन सकेको छैन । कृषि तथा पशुपनिन्छ विकास मन्त्रालयले प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण प र ि र य ो ज न ा अ न त र ग त व्यावसायिक प्याज प्रवर्द्धन कार्यक्रमअन्तर्गत लगाईएको प्याजले उत्पादनपछि उचित मूल्य पाउन नसकेको हो ।

तीन पालिकामा लगाइएको प्याज उत्पादन भएर मूल्य नपाउँदा कतिपय किसानले सस्तोमा बेच्न बाध्य भएका छन् । भरतपुर महानगरपालिका-२१ का कृषक बाबुराम धमलाले १६ कट्टामा लगाउनुभएको प्याजले बजार मूल्य नपाएर बोरामा थन्काउन बाध्य हुनुभएको छ । उहाँले भन्नुभयो, “मैले १८ कि्वन्टल प्याज उत्पादन गरेको छु । तर बजारमा मूल्य पाउन सकिन ।” बजारमा मूल्य नपाएर विगत एक महिनादेखि बोरामा राख्न बाध्य भएको उहाँ बताउनुहुन्छ । व्यवसायीले प्रतिकिलो रु २५

भन्दा कममा प्याजको माग गर्ने गरेका धमलाले बताउनुभयो । लागत मूल्य पनि नउठ्ने भएकाले उचित मूल्य आएपछि बिक्री गर्ने योजना बनाएको उहाँले बताउनुभयो । भरतपुर महानगरपालिका-२५ की गीता रानाभाट उत्पादन गरेको प्याज प्रतिकिलो रु २० देखि रु ३० मा बेच्न बाध्य भएको बताउनुहुन्छ । उहाँले भन्नुभयो, “भण्डारण गरेर राख्न समस्या भएकाले सस्तोमा बेच्न बाध्य भएका छौँ ।” जिल्लाका २२ वटा समूह, सहकारी र फर्ममार्फत कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइएको हो । ती फर्ममा उत्पादित प्याजले बजार भाउ पाउन नसकेको कार्यालयका सूचना अधिकारी रविकिरण अधिकारीले जानकारी दिनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, “चितवनको १२ हेक्टर क्षेत्रफलमा करिब १२० टन प्याज उत्पादन भएको छ । यहाँ बजार पाउन कठिन भयो ।”

आयातित प्याजभन्दा यहाँ उत्पादित प्याजको मूल्य कम हुने, यहाँको प्याजको दाना सानो हुने, फुस्रो हुने हुँदा यहाँ उत्पादित प्याजले बजार र मूल्य पाउन नसकेको उहाँको भनाइ छ । नेपालमा हुने प्याज आयातलाई न्यूनीकरण गर्न कार्यक्रम गरिएको उल्लेख गर्दै सूचना अधिकारी अधिकारीले यसलाई भण्डारण गर्नसके अन्य समयमा उचित मूल्यसहित बजार पाउन सक्ने बताउनुभयो । उहाँले थप्नुभयो, “अहिले तरकारी बजारदेखि कुनै पनि व्यवसायीले नेपाली प्याज लिन मानेका छैनन् ।” प्याज बिक्री नहुँदा कुहिने, उम्रनेजस्तो समस्या देखिन थालेको उहाँले जानकारी दिनुभयो । अहिले देखिएको समस्या समाधानका लागि आगामी वर्षको कार्यक्रममा योजनाबनाउनेगरी कामभइरहेको अधिकारीलेबताउनुभयो।यहाँको भरतपुर महानगरपालिका, खैरहनी नगरपालिका र राप्ती नगरपालिकामा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो । कार्यक्रम लागू गरिएको ठाउँमा रेडक्रियोल र नासिक ५३ जातको प्याजलाई व्यावसायिक खेतीमा प्रयोग गरिएको छ ।